

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ПРОЄКТ

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«БІОЛОГІЯ»**

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

За спеціальністю **E1 Біологія та біохімія**

Галузі знань **E Природничі науки, математика та статистика**

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою

Голова Вченої ради

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**

(Протокол № __ від «__» _____ 2026 р.)

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ з «01» вересня 2026 р.

Ректор

_____ **Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ**

(Наказ № __ від «__» _____ 2026 р.)

Чернівці – 2026 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

«РОЗРОБЛЕНО» Робочою групою <u>спеціальності Е1 Біологія та біохімія</u> Керівник робочої групи _____ Роман ВОЛКОВ «__» _____ 2026 р.	«УХВАЛЕНО» На засіданні методичної ради ННІБХБ ЧНУ імені Юрія Федьковича Голова методичної ради інституту _____ Галина МОСКАЛИК <i>Протокол №</i> ____ <i>від «__» _____ 2026 р.</i>
«СХВАЛЕНО» Вченою радою Навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Голова Вченої ради _____ Руслан БЕСПАЛЬКО <i>Протокол №</i> ____ <i>від «__» _____ 2026 р.</i>	«РЕКОМЕНДОВАНО» Комісією з питань освітньої діяльності Вченої ради ЧНУ Голова Комісії з питань освітньої діяльності _____ Ольга МАРТИНЮК <i>Протокол №</i> ____ <i>від «_____» _____ 2026 р.</i>
«ПОГОДЖЕНО» Начальник навчального відділу _____ Ярослав ГАРАБАЖІВ «_____» _____ 2026 р.	«ПОГОДЖЕНО» Керівник Центру забезпечення якості вищої освіти _____ Ірина КУШНІР «_____» _____ 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Біологія» підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» на основі попередньої ОП цієї ж спеціальності, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 2 від 15.02.2021 р., зі змінами протокол № 5 від 19.05.2023 р., зі змінами протокол № 8 від 27.05.2024 р.).

Програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікації.

При розробці Програми враховані вимоги проекту стандарту вищої освіти України зі спеціальності 091 Біологія третього (освітньо-наукового рівня).

Гарант освітньої програми:

ВОЛКОВ Роман, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри молекулярної генетики та біотехнології ЧНУ, заслужений діяч науки і техніки України.

Члени проєктної групи:

1. **МАРЧЕНКО Михайло**, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри біохімії та біотехнології ЧНУ, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат премії НАН України імені О.В. Палладіна.
2. **ЧОРНЕЙ Ілля**, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ЧНУ.
3. **ШЕЛИФІСТ Антоніна**, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри молекулярної генетики та біотехнології ЧНУ.
4. **БАБИНА Альона**, аспірант кафедри молекулярної генетики та біотехнології ЧНУ (*внутрішній стейкхолдер*).
5. **КУНАХ Віктор**, доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу генетики клітинних популяцій Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки і премій НАН України імені В.Я. Юр'єва, імені М.Г. Холодного та імені С.М. Гершензона (*зовнішній стейкхолдер*).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **ДІДУХ Яків** – доктор біологічних наук, професор, академік НАН України, завідувач відділу геоботаніки та екології Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки та премії НАН України імені М. Г. Холодного.
2. **ІВАНИЦЯ Володимир** – доктор біологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, проректор з наукової роботи Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова, заслужений діяч науки і

техніки України, лауреат премії НАН України імені Д.К. Заболотного.

3. **ОСТАПЧЕНКО Людмила** – доктор біологічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, директор Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки й техніки та премії НАН України імені О.В. Палладіна.
4. **ГРОХОЛЬСЬКА Марина** – канд. біол. наук, начальник відділу контролю якості Приватного акціонерного товариства (ПрАТ) по виробництву інсулінів «Індар», м. Київ.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 091 «Біологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів, кафедра молекулярної генетики та біотехнології, кафедра біохімії та біотехнології, кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності, кафедра геоматики, землеустрою та агроменеджменту
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	<i>Ступінь вищої освіти</i> третій (освітньо-науковий) – доктор філософії. Доктор філософії зі спеціальності Біологія та біохімія
Тип диплому, обсяг, термін освітньої програми, форма здобуття освіти	Диплом доктора філософії, одиничний, 36 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки, інституційна (очна (денна, вечірня), заочна) форма навчання.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, Україна, 28.08.2021 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність другого рівня вищої освіти: ступеня магістра чи освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Відповідно до діючого сертифікату про акредитацію
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://genetics.chnu.edu.ua/diialnist/navchalna/phd-biolohtia/?_gl=1*1bsbrmq*_ga*MTMzNzc3ODE0OC4xNjEzMzgZMTc2*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3Nzg2NTQ3OTAKbzMwMiRnMSR0MTc3ODY1NjE4NyRqMzIkbDAkaDA
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних розв'язувати комплексні проблеми біології; розвиток в аспірантів дослідницько-інноваційних навиків у предметній області за рахунок більш глибокого розуміння суті живої матерії, причинно-наслідкових зв'язків метаболічних процесів, уміння обирати найефективніші шляхи та методи досліджень, набуття навиків прогнозування та розробки модельних систем, а також забезпечення консультативної підтримки у виконанні оригінальних наукових досліджень, направлених на отримання нових наукових знань, підготовці та захисті дисертації.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність Е1 Біологія та біохімія Обов'язкові навчальні модулі – 75 %, Дисципліни вільного вибору студентів - 25% <i>Об'єкт вивчення:</i> структурно-функціональна організація та еволюція геному, стійкість до стресу та механізми адаптації у еукаріот, біохімічні механізми регуляції та біотехнологічна корекція нутрієнто-метаболічного статусу живих організмів, біорізноманіття, рослинний покрив (таксономічний та синтаксономічний склад, біотопічна диференціація, антропогенна трансформація), взаємодія рослин з довкіллям, жива фаза ґрунтів. <i>Цілі навчання:</i> підготовка науковців високого рівня, що володіють глибоким досвідом у дослідницькій роботі та здатних працювати у науково-

	дослідницьких установах і проводити успішну викладацьку діяльність у вищих навчальних закладах. <i>Теоретичний зміст предметної області</i> охоплює фундаментальні та прикладні знання щодо закономірностей організації, функціонування та еволюції живих систем на різних рівнях - від молекулярного до екосистемного. Він включає сучасні уявлення про структуру і функції геному еукаріот, регуляцію експресії генів, генетичну мінливість та механізми адаптації до стресових чинників довкілля. Важливою складовою є теоретичні основи біохімічної регуляції метаболізму, функціонування ферментних систем і підтримання гомеостазу, а також підходи до біотехнологічної корекції нутрієнто-метаболічного статусу. Охоплюються також засади біорізноманіття, систематики та синтаксономії, закономірності формування рослинного покриву, взаємодії організмів із довкіллям, включаючи функціонування ґрунтових екосистем і роль живої фази ґрунтів. Значну увагу приділено моніторингу біоти, аналізу флори і фауни та застосуванню біоінформатичних методів для аналізу біологічних даних. <i>Методи, методика та технології:</i> виділення та фракціонування білків та нуклеїнових кислот, ПЛР, молекулярні маркери та баркодинг, клонування та секвенування генів, визначення активності ензимів та концентрації метаболітів, біоінформатичний, цитологічний, гістологічний та морфометричний аналіз, культивування рослин і тварин, проведення експедицій, збори зразків та польові дослідження, популяційний моніторинг, формування баз даних аналізу флори і фауни, фізико-хімічний аналіз ґрунтів. <i>Інструменти та обладнання:</i> спектрофотометри, фотоелектроколориметри, трансїлюмінатори, ПЛР-ампліфікатори, біохімічний аналізатор, центрифуги, магнітні мішалки, рН-метри, ламінар-бокси, автоклави, сушильні шафи, термостати, термошейкери, морозильні камери, мікроскопи, дозатори, установка замкнутого водопостачання, туристичні навігатори, персональні комп'ютери.
Тип та орієнтація освітньої програми	<i>Тип освітньої програми:</i> освітньо-наукова (доктора філософії). Програма має академічну орієнтацію. Зокрема, вона орієнтована на здобуття теоретичних знань та практичних навичок, умінь та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язку комплексних проблем у галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Практична складова програми є невід'ємною при вивченні біологічних процесів.
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта. Проведення досліджень у галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика спеціальності Е1 Біологія та біохімія. Програма орієнтована на підготовку фахівців із таких напрямків біології, як молекулярна генетика, біохімія, ботаніка та ґрунтознавство, охоплюючи науково-дослідні роботи фундаментального та прикладного характеру, що використовують інноваційні підходи при дослідженні біологічних систем на різних рівнях їх організації. <i>Ключові слова:</i> генетика, організація геному, молекулярні маркери, стрес, адаптогенез, біохімія, метаболіти, нутрієнти, гепатопротектори, біорізноманіття, філогенія та таксономія, ґрунтовий покрив, природні екосистеми.
Особливості програми	Особливістю освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з біології є опанування освітньою складовою, яка містить обов'язкові та за

	вільним вибором освітні компоненти, впродовж першого року підготовки. Індивідуальна освітня і наукова траєкторія підготовки здобувача формується за рахунок вибіркових дисциплін і під час виконання наукового дослідження. Освітня складова освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з біології у ЧНУ розрахована на один рік навчання, а її обсяг становить 36 кредитів ЄКТС. ОНП передбачає проведення досліджень за напрямками: молекулярна генетика та біоінформатика, фізіологія і біохімія рослин і тварин, біотехнологія водних організмів, ботаніка та ґрунтознавство. Основними характеристиками програми є динамічність (внесення змін відповідно до потреб здобувачів та роботодавців не рідше одного разу на рік), реалізація права на індивідуальну траєкторію навчання та вільний вибір навчальних дисциплін, використання системи сучасних наукових комунікацій, інноваційних технологій тощо. Більшість зусиль дослідника присвячені безпосередньо аналізу літературних джерел, виконанню експериментальних досліджень, обґрунтуванню отриманих результатів і написанню дисертації, решту часу він може використати для вивчення інших наукових та теоретичних курсів чи для іншої діяльності, пов'язаної з роботою, зокрема на наукову комунікацію, проектну розробку, пошук фінансування тощо.

4 – Придатність випускників

до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Вимогами до посад є наявність завершеного навчання, проведення досліджень високого рівня та досвід у дослідницькій та викладацькій роботах у вищих навчальних закладах та науково-дослідницьких установах. Сфера працевлаштування – установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України, науково-дослідні інститути НАН України, підприємства та установи біологічного, медичного, екологічного, біотехнологічного профілю різної форми власності та підпорядкування. Види <i>економічної діяльності</i> (за КВЕД 009:2010): М. Професійна, наукова та технічна діяльність 72.1. Дослідження й експериментальні розробки у сфері природничих і технічних наук Р. Освіта 85.4. Вища освіта Згідно «Класифікатору професій ДК 003:2010» випускники аспірантури відповідатимуть <i>професіям</i>, що мають коди: 2211. Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій. 2211.1. Наукові співробітники (біологія, ботаніка, зоологія та ін.). 2211.2. Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій. 2212. Професіонали в галузі патології, токсикології, фармакології, фізіології та епідеміології. 2213. Професіонали в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації та природно-заповідній справі. Відповідно за кодами професій можуть займати наступні <i>посади</i>: 2211.1. Біолог-дослідник. 2211.1. Молодший науковий співробітник (біологія). 2211.1. 23667. Науковий співробітник (біологія). 2211.1. Науковий співробітник-консультант (біологія). 2211.1. Фізіолог рослин. 2211.2. 20275. 25. Біолог. 2211.2. Ботанік. 2211.2. 20583. Геоботанік.

	2212.2. 20278. 25, 10. Біохімік. 2213.1. Дослідник із агрохімії та ґрунтознавства. 2213.1. Наукові співробітники (агрономія, водне господарство, зооінженерія, лісівництво, меліорація та природно-заповідна справа). 2310.2. Викладач вищого навчального закладу. 2310.2. 20199. Асистент.
Академічні права випускників	Є доступними деякі дослідницькі стипендії, що можуть містити додатковий освітній компонент. Після успішного захисту дисертації можливе продовження навчання у докторантурі та участь у постдокторських програмах.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітньо-наукова програма передбачає здійснення студентоцентрованого навчання, що є проблемно-орієнтованим та навчанням через лабораторну практику, які базуються передусім на індивідуальному масштабному дослідницькому проекті, що ретельно контролюється з боку висококваліфікованих науковців і викладачів, надаючи певну відповідальність досліднику на початковому етапі за вибір методу, предмету й організацію часу. Отримання вмінь та навичок здійснення педагогічної діяльності у вищій школі. Підхід до викладання та навчання передбачає застосування методів сучасних освітніх технологій (зокрема, інтерактивних, критичного мислення, проектних, проблемного навчання, кейс-стаді тощо), що забезпечують особистісно зорієнтований підхід і розвиток мислення при оволодінні здобувачами різнорівневими компетентностями; організацію продуктивної взаємодії з науковими керівниками та науково-педагогічними працівниками, залученими до впровадження освітнього процесу; залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі наукових досліджень; інформаційну підтримку щодо участі здобувачів у конкурсах наукових проектів та конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів; надання можливості безпосередньої участі у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних роботах. Як правило, форма навчання за програмою є стаціонарна; можливе поєднання вечірнього / заочного навчання в аспірантурі з роботою.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени та заліки, практика, есе, реферати, презентації, розв'язування тестових завдань, виконання та захист лабораторних робіт, проектна робота, підготовка публікацій, виступи на наукових форумах та публічний захист дисертаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати комплексні завдання в галузі біології у процесі проведення дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, оволодіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності, проведення самостійного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення і інтегруються у світовий науковий простір через публікації.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК02. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї, розробляти та управляти проектами. ЗК04. Здатність мотивувати людей та рухатися вперед. ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК06. Здатність працювати автономно, керувати власним часом, виділяти основне і другорядне у методології експериментального дослідження. ЗК07. Знання стандартів і типу мислення, необхідних для наукового

	дослідження та опублікування, включаючи критичну обізнаність та інтелектуальну чесність. ЗК08. Набуття універсальних навичок дослідника, здатність визначати відповідні задачі та окреслювати їх таким чином, щоб просувати і трансформувати наукові знання та розуміння. ЗК09. Здатність до використання інформаційних та комунікаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та критичному аналізу інформації. ЗК10. Прихильність безпеці та прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК01. Здатність планувати і здійснювати комплексні оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у біології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у наукових виданнях з біології та суміжних галузей. СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, розуміти англомовні наукові тексти за напрямом досліджень. СК03. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК05. Здатність виділяти головні закономірності і тенденції розвитку біології на сучасному етапі та кваліфіковано проводити наукові дослідження в галузях біологічних наук володіння глибокими природничо-науковими знаннями та здатність використовувати їх для формування світоглядної позиції, критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень. СК06. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в біології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти. СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. СК08. Здатність сформувати системний науковий світогляд та загальнокультурний кругозір. СК09. Здатність визначати, глибоко аналізувати наукову інформацію з різних джерел, співставляти отримані дані на предмет їх достовірності, об'єктивності та значимості. СК10. Здатність до застосування навичок основних модельних і експериментальних методів дослідження із залученням сучасних методів аналізу біомолекул при вирішенні практичних питань. СК11. Здатність використовувати правила техніки безпеки, виробничої санітарії, пожежної безпеки та норми охорони праці, проявляти особисту відповідальність та автономну ініціативу у складних ситуаціях у професійних контекстах. СК12. Здатність слідувати етичним нормам у професійній діяльності, оцінювати ризики впровадження сучасних технологій (у т. ч. біотехнологій) для навколишнього природного середовища та прагнення до збереження біологічного різноманіття.
7 – Нормативний зміст підготовки доктора філософії, сформульований у термінах результатів навчання	
PH01. Мати концептуальні та методологічні знання з біології і на межі предметних галузей, а також	

- дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
- PH02. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми біології державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у наукових виданнях.
- PH03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати аналізу джерел літератури, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, експерименту) і математичного та/або комп'ютерного моделювання.
- PH04. Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у біології та дотичних міждисциплінарних напрямках.
- PH05. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з біології та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
- PH06. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
- PH07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати важливі теоретичні та практичні проблеми біології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.
- PH08. Глибоко розуміти загальні принципи та методи біологічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері біології та у викладацькій практиці.
- PH09. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при вирішенні сучасних теоретичних і прикладних задач біології.
- PH10. Вміння управляти ризиками, пов'язаними з питаннями безпеки проведення і впровадження результатів досліджень, а також визначати та вирішувати етичні питання при проведенні дослідження.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучений науково-педагогічний кадровий склад, члени якого володіють методологією наукової діяльності, значним досвідом проведення власних наукових досліджень, науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, мають ступінь доктора або кандидата наук і вчене звання професора чи доцента, що періодично (не рідше одного разу на п'ять років) проходять підвищення кваліфікації у передових профільних наукових установах України та інших держав. Всі вони є штатними співробітниками університету. Майже всі вони є керівниками кафедральних тем та/чи тем, які фінансуються за кошти загального бюджету МОН України. Усі викладачі ОНП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, ResearcherID, Google Scholar та високу публікаційну активність, у т. ч. у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні корпуси з аудиторіями і тематичними кабінетами, обладнаними інтерактивними дошками / мультимедійними проекторами, комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, спеціалізовані обладнані навчальні та дослідницькі лабораторії кафедр – лабораторне обладнання для проведення молекулярно-генетичного та біохімічного аналізу біологічного матеріалу, кліматичні кімнати з регульованими температурним та світловим режимами, лабораторія біотехнології водних організмів, науковий гербарій CHER (об'єкт

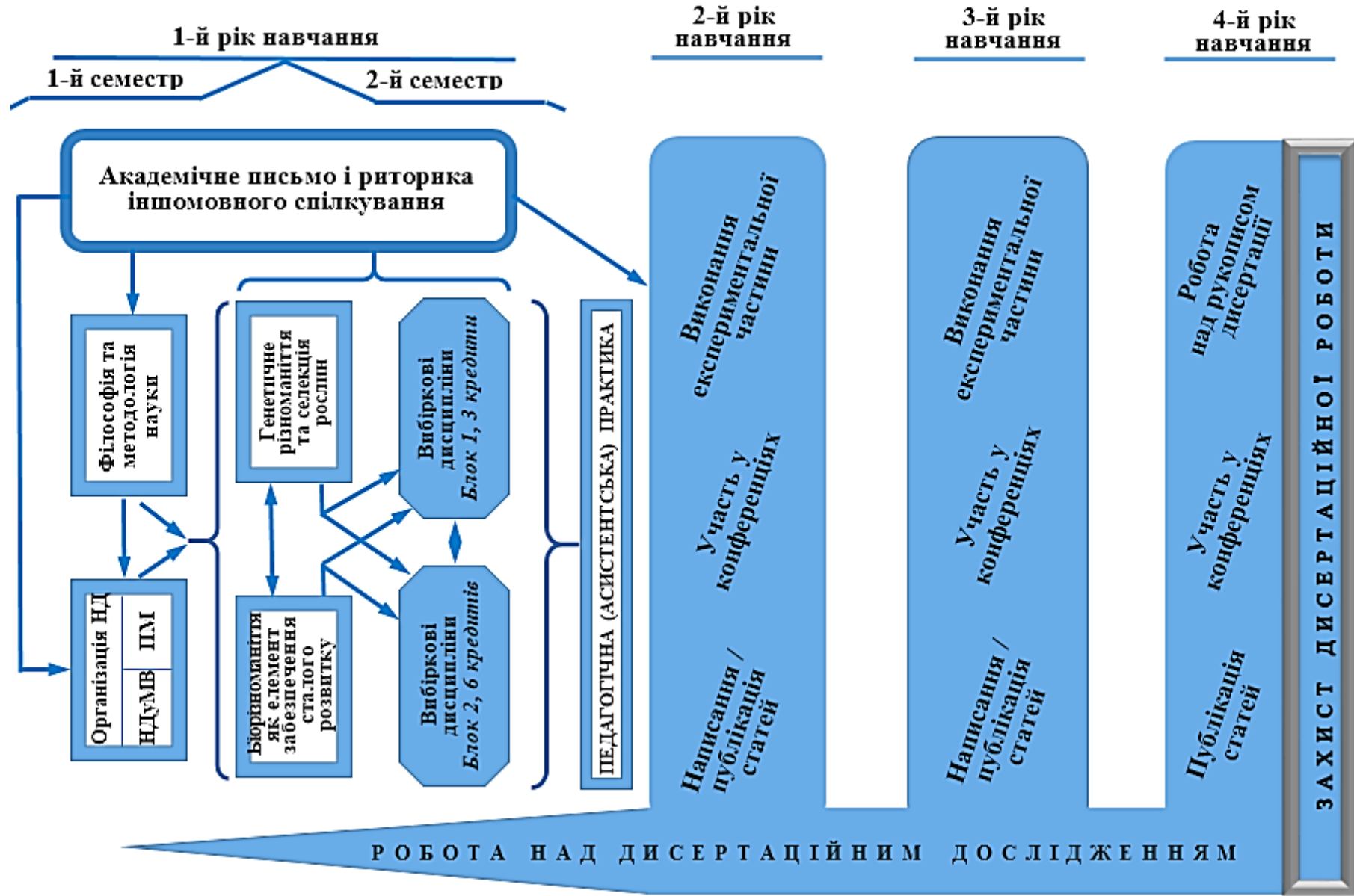
	Національного надбання України), зоологічні колекції (об'єкт Національного надбання України), ботанічний сад з оранжереями і дендрарієм (об'єкт Національного надбання України), науково-навчальна пасіка ЧНУ. За необхідності при проведенні польових досліджень можуть використовуватися біобазис с. Долішній Шепіт, с. Макарівка, с. Чорнівка (Чернівецька обл.) та «Жучка» (м. Чернівці), які розташовані в різних природних зонах. У розпорядженні аспірантів наявні спортивні зали, спортивними майданчиками, пункти харчування, за потреби – 100% забезпечення гуртожитком.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційні сайти ЧНУ імені Юрія Федьковича (https://www.chnu.edu.ua/), навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів (http://ibhb.chnu.edu.ua/) містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, освітні ресурси (матеріали навчально-методичного забезпечення). Наявний вільний доступ до мережі Інтернет, фонди наукової бібліотеки, бібліотеки кафедр, силабуси дисциплін і практик. Наукова бібліотека ЧНУ, крім багатих власних фондів, надає доступ до Cambridge University Press (книги), Web of Science, Scopus, ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/07purch_db) (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/02infres/07purch_db/2101sciencedirect) та інших інформаційних ресурсів (https://library.chnu.edu.ua/informatsiini-resursy/testovi-dostupy/). Для підвищення довіри до результатів наукових досліджень та уникнення фактів академічного плагіату і самоплагіату ЧНУ використовує доступ до систем перевірки на схожість академічних текстів (студентських кваліфікаційних робіт, дисертацій, наукових публікацій та навчальних матеріалів, статей у журналах та матеріалах конференцій університету тощо), щорічно укладаються комерційні та безкоштовні угоди. Так, на 2026 р. отримано безкоштовну ліцензію на використання системи Turnitin Similarity та укладено договір на використання системи Strikeplagiarism.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія можуть реалізувати право на академічну мобільність у закладах вищої освіти та наукових установах України за відповідними угодами між ЧНУ й іншими ЗВО та з власної ініціативи на основі індивідуальних запрошень.
Міжнародна кредитна мобільність	В рамках міжнародної програми Erasmus+ на основі двосторонніх договорів в ЧНУ реалізуються програми міжнародної академічної мобільності (https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodnadiialnist/zakordonni-partneru/erazmusplus/). Протягом періоду академічної мобільності аспіранти мають можливість провести частину своєї дисертаційної роботи за кордоном використовуючи всі потужності та сучасну вимірювальну апаратуру, що значно збагачує професійні навички аспіранта та його дисертаційну роботу.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах українською мовою.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
<i>1.1. Цикл дисциплін загальної підготовки</i>			
OK1.	Філософія та методологія науки	4	екзамен
OK2.	Академічне письмо і риторика іншомовного спілкування	6	екзамен
OK3.	Організація наукової діяльності. Проектний менеджмент	3	залік
OK4.	Організація наукової діяльності. Наукова діяльність у міжнародному вимірі	3	залік
<i>1.2. Цикл дисциплін професійної підготовки</i>			
OK5.	Біорізноманіття як елемент забезпечення сталого розвитку	3	екзамен
OK6.	Генетичне різноманіття та селекція рослин	4	екзамен
<i>1.3. Цикл дисциплін практичної підготовки</i>			
OK7.	Педагогічна (асистентська) практика	4	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		27	
2. Вибіркові компоненти ОП			
2.1. Блок вибіркових дисциплін 1			
VK1.1 (вибирається з переліку)		3	екзамен
Загальний обсяг компонент блоку вибіркових дисциплін 1		3	
2.2. Блок вибіркових дисциплін 2			
VK2.1 (вибирається з переліку)		3	залік
VK2.2 (вибирається з переліку)		3	залік
Загальний обсяг компонент блоку вибіркових дисциплін 2		6	
Загальний обсяг вибіркових компонент		9	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		36	

2.2. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОНП

3. Атестація здобувачів третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі біології або на її межі та сумісних галузях. Вона відповідає вимогам оригінальності, унікальності та неповторності висунутих положень з чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку. Результати дослідження оприлюднені у відповідних публікаціях. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації й обов'язково проходити перевірку на плагіат. Дисертаційна робота має бути оприлюднена на сайті ЧНУ. Дисертаційна робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.
Правила оформлення дисертації	Основні вимоги до оформлення дисертації визначаються наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації № 40 від 12.01.2017 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31.05.2019)». Дисертація повинна мати такі основні структурні елементи: титульний аркуш; анотація (українською та англійською мовами); зміст; перелік умовних позначень (за необхідності); основна частина; список використаних джерел; додатки. Загальний обсяг основної частини дисертаційної роботи має становити 5-6 авторських аркушів (100-120 ст.). (Один авторський аркуш становить 40 тис. знаків, враховуючи розділові знаки та прогалини між словами). До загального обсягу дисертації не включаються таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки. Обсяг Додатків не обмежується. При оформленні тексту з використанням редактора Word рекомендується дотримуватись наступних вимог: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту – 14 pt, інтервал – 1.5, поля: ліве - 25 мм, праве - 15 мм, верхнє - 15 мм, нижнє - 15 мм, що приблизно відповідає 2 тис. знаків на 1 сторінку. Основна частина дисертації має включати наступні розділи: вступ (5-10 ст.), огляд літератури (20-30 ст.), матеріали та методи досліджень, результати та їх обговорення, узагальнення (за потреби) та висновки. «Список використаних джерел» має містити 100-200 посилань, з яких переважна більшість має бути датована останніми 5 роками. «Список використаних джерел» та посилання у тексті слід оформлювати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів відповідно до APA-style (https://www.scribbr.co.uk/referencing/apa-style/). Дисертаційна робота друкується на одному або на двох (за бажанням автора) боках аркуша білого паперу формату А4.
Вимоги до публічного захисту	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження й основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7
ІК	+	+	+	+	+	+	+
ЗК01	+				+	+	
ЗК02		+	+	+	+		
ЗК03	+		+	+		+	
ЗК04	+		+				+
ЗК05							+
ЗК06	+						
ЗК07	+			+			
ЗК08	+		+	+	+		
ЗК09		+		+	+	+	
ЗК10				+		+	+
СК01			+	+	+		
СК02		+	+	+			
СК03				+		+	+
СК04							+
СК05	+				+		
СК06			+	+			
СК07				+			+
СК08	+				+	+	+
СК09	+				+	+	
СК10						+	
СК11							+
СК12			+	+		+	+

5. Матриця забезпечення результатів навчання (РН) компонентами освітньо-наукової програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7
РН01				+	+	+	
РН02		+		+			
РН03	+	+	+			+	
РН04						+	
РН05			+	+		+	
РН06				+			
РН07			+	+			
РН08	+				+	+	+
РН09					+		
РН10				+	+		

Інформація про членів проєктної групи

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проєктної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Волков Роман Анатолійович	Завідувач кафедри молекулярної генетики та біотехнології	Чернівецький орден Трудового Червоного Прапора державний університет, ЖВ-І № 126609 21.06.1983 спеціальність «Біологія» Викладач біології і хімії	Доктор біологічних наук 03.00.22 – Молекулярна генетика (091 Біологія) Тема дисертації «Молекулярно-біохімічні процеси і каріотипічна еволюція рослин» ДН №002419, 23.01.1996 Професор за спеціальністю 03.00.15 – генетика 12ПР № 005019, 24.10.2007	42 р.	<i>Виконання Ліцензійних умов (пункт 38):1, 2, 3, 5, 6,7 8, 9, 10, 12, 14, 19.</i> Заслужений діяч науки і техніки України, член Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки та технологій, член Науково-технічної ради МОНУ, заст. голови експертної групи для проведення оцінювання ефективності діяльності закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності за науковим напрямом «Біологія та охорона здоров'я», експерт секції 15 «Біологія, біотехнологія та актуальні проблеми медичних наук» Наукової ради МОНУ, експерт Національного фонду досліджень України, експерт Міністерства освіти та досліджень Румунії, експерт ARACIS (Румунське агентство із забезпечення якості вищої освіти), член спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських та докторських дисертацій Д26.245.01 (спеціальності 03.00.11 - цитологія, клітинна біологія, гістологія, 03.00.20 – біотехнологія, 03.00.22 - молекулярна генетика), голова разової спеціалізованої вченої ради 76.051.001, член редколегії 3 міжнародних та 3 українських наукових журналів, голова Чернівецького обласного відділення та член президії Українського товариства генетиків та селекціонерів. Науковий керівник 6 кандидатських та 4 PhD дисертацій, керівник кількох держбюджетних тем та грантів, голова оргкомітету XX міжнародної наукової конференції «Чаргафські читання» (Чернівці, Україна) Дві студентські науково-дослідні роботи, якими керував Р.А. Волков, вибороли призові місця на Всеукраїнських конкурсах-захистах.	Гельсінський університет (Фінляндія), 2024 Наказ № 143 від 10.04.2024

				Автор понад 300 наукових праць, з яких 17 навчально-методичних посібників, 3 монографії, більше 200 статей у вітчизняних та закордонних наукових виданнях (зокрема, 55 статей у високо цитованих журналах, що реферуються у БД Scopus та WoS) та 6 патентів. H index (Scopus) = 19. 1. Tynkevich, Y.O., Shelyfist, A.E., Cherevatov, O.V.... Volkov R. A. (2026). Application of the chloroplast DNA rpl32- trnL(UAG) region for genetic barcoding of invasive species of the genus <i>Galinsoga</i>. <i>Cytol. Genet.</i>, 60, 145–153. (WoS/Scopus Q3). https://doi.org/10.3103/S0095452726020106 2. Tynkevich, Y.O., Blyzniuk, K.H., Ivanovych, Y.I.... Volkov R.A. (2025). Genetic diversity of Ukrainian populations of invasive species of the genus <i>Galinsoga</i> assessed by ISSR markers. <i>Cytol. Genet.</i>, 59, 11–23. (WoS/Scopus Q3). https://doi.org/10.3103/S0095452725010141 3. Tynkevich, Y.O., Yakobyshe, D.V., Cherkazianova, A.S., Shelyfist, A.Y., & Volkov, R.A. (2024). Intragenomic polymorphism of the ITS1-5.8 S-ITS2 region in invasive species of the genus <i>Reynoutria</i>. <i>Cytol. Genet.</i>, 58(6), 536-546. (WoS/Scopus Q3). https://doi.org/10.3103/S0095452724060112 4. Mandáková, T., Krumpolcová, A., Matyášek, R., Volkov, R., Lysak, M. A., & Kovařík, A. (2024). Uniparental silencing of 5S rRNA genes in plant allopolyploids—insights from <i>Cardamine</i> (Brassicaceae). <i>Plant Journal</i>, 119(3), 1313–1326. (WoS/Scopus Q1). https://doi.org/10.1111/tpj.16850 5. Yazlovytska L.S., Karavan V.V., Domaciuk M., ... Borsuk G., Volkov R.A. (2023). Increased survival of honey bees consuming pollen and beebread is associated with elevated biomarkers of oxidative stress. <i>Frontiers in Ecology and Evolution</i>, 11, 1098350 (WoS/Scopus Q1). https://doi.org/10.3389/fevo.2023.1098350 6. Tynkevich Y.O., Shelyfist A.Y., Kozub L.V., ... Panchuk I.I., Volkov R.A. (2022). 5S Ribosomal DNA of genus <i>Solanum</i>: molecular organization, evolution, and taxonomy. <i>Frontiers in Plant Science</i>, 13, 852406 (WoS/Scopus Q1). https://doi.org/10.3389/fpls.2022.852406 7. Volkov, R.A., Borisjuk, N., Garcia, S., Kovařík, A., Sáez-

					Vásquez, J. (2022). Editorial: Molecular organization, evolution, and function of ribosomal DNA. <i>Frontiers in Plant Science</i> , 13, 994380. (WoS/Scopus Q1). https://doi.org/10.3389/fpls.2022.994380	
Члени проєктної групи						
Марченко Михайло Маркович	Професор кафедри біохімії та біотехнології	Чернівецький державний університет У №882382 27.06.69, спеціальність «Біохімія» Біохімік	Доктор біологічних наук ДН №000543; 28.06.1993 03.00.04 – біохімія «Особливості біохімічних процесів при гібридизації рослин» Професор кафедри біохімії ПР АР №000171 31.05.1995	50 р.	<i>Виконання Ліцензійних умов (пункт 38): 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, 15, 19.</i> Заслужений діяч науки і техніки України, академік АН Вищої школи України, відмінник освіти України, лауреат премії НАН України ім. О.В. Палладіна, член комісії з експертизи дисертаційних робіт з біології Міністерства освіти і науки України, член президії навчально-методичної ради з біології Міністерства освіти і науки України, член наукової комісії Наукової ради Міністерства освіти і науки України секції «Біологія, біотехнологія, харчування, наука про життя» Державної цільової науково-технічної та соціальної програми «Наука в університетах»; член фахової комісії МОНУ по формуванню магістерських програм за спеціальністю «Біотехнологія», голова Чернівецького обласного відділення Українського біохімічного товариства, член редколегії журналів «Клінічна та експериментальна патологія», «Біологічні студії», «Біологічні системи». Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії; кафедра біомедицини (03.04.2023– 15.05.2023 наказ від 21.03.2023 р. №124-від) Під керівництвом Марченка М.М. захищено 13 кандидатських та 3 докторські дисертації. Керівник держбюджетної наукової тематики (0125U001612 - Метаболічний потенціал асоціацій гідробіонтів у реалізації біоремедіації мілітарних забруднень водних екосистем, 2025 р. 1. Ketsa O.V., Marchenko M.M. (2025). Cytochrome P450 dependent free radical processes in the liver microsomes of rats administered diethyl phthalate. <i>Ukr. Biochem. J.</i>, 97(4), 66-72. https://www.scopus.com/pages/publications/105017073070?origin=resultlist 2. Dorosh A., Dorosh I., Cherevko I., Marchenko M., Cheban L. (2024). Mathematical modeling of biomass and carotenoid	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини», кафедра біохімії; кафедра біомедицини (03.04.2023– 15.05.2023 наказ від 21.03.2023 р. №124-від)

				accumulation in microalgae. 2024 14th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT) (19–21 September 2024). Czech Republic, P. 36–39. https://www.scopus.com/pages/publications/85207843598 3. Ketsa O., Shvets A., Marchenko M. (2024). Enzymatic and non-enzymatic link components of antioxidant defence in subcellular fractions of rat liver under the influence of diethyl phthalate. <i>Biologichni Studii</i>, 18(1), 57–68. https://www.scopus.com/pages/publications/85187411330?origin=resultslist 4. Ketsa O.V., Husliakova A.P., Marchenko M.M. (2024). Free radical processes in the liver mitochondria of rats exposed to diethyl phthalate. <i>Ukr Biochem J.</i>, 96(1), 73–79. https://www.scopus.com/pages/publications/85186188496?origin=resultslist 5. Чиж М.О., Кошурба І.В., Марченко М.М., Гладких Ф.В., Белочкіна І.В. (2023). Гендерний детермінізм впливу кріоекстракту плаценти на гепатотропні ефекти езомеразолу, кларитроміцину та метронідазолу при хронічному ураженні хвороби. <i>Сучасні медичні технології</i>, 1(56), 55–61. https://doi.org/10.34287/ММТ.1(56).2023.9 (Scopus) 6. Кошурба І.В., Гладких Ф.В., Чиж М.О., Марченко М.М., Белочкіна І.В. (2023). Характеристика стану шлункової секреції після кріоденервації шлунка та застосування кріоекстракту плаценти. <i>Інноваційні біосистеми та біоінженерія</i>, 7(1), 42–51. https://doi.org/10.20535/ibb.2023.7.1.280183 (Scopus) 7. Гладких Ф.В., Чиж М.О., Кошурба І.В., Белочкіна І.В., Коморовський Р.Р., Марченко М.М. Кошурба Ю.В. (2023). Антрациклінові пошкодження серця та вплив кріоекстракту плаценти на стан міокарда при доксорубіциновій кардіоміопатії. <i>Український радіологічний та онкологічний журнал</i>. 31(2), 190–205. https://doi.org/10.46879/ukroj.2.2023.190-205 (Scopus) 8. Кошурба І.В., Гладких Ф.В., Чиж М.О., Марченко М.М., Кошурба Ю.В., Грішин В.Б. (2023). Статеві відмінності впливу протиразових засобів та кріоекстракту плаценти на

					інтенсивність перекисного окислення ліпідів та активність антиоксидантної системи для експериментального гепатиту та етанол-індукованого цирозу. <i>Клінічна та профілактична медицина</i>, 4(26), 104–115. https://doi.org/10.31612/2616-4868.4(26).2023.15 (Scopus) 9. Кошурба І.В., Чиж М.О., Гладких Ф.В., Коморовський Р.Р., Марченко М.М. (2023). Роль кріоконсервованого екстракту плаценти у профілактиці та лікуванні гепатотоксичності, викликаній парацетамолом, у щурів. <i>Scripta Medica</i>, 54 (2), 133–9. http://doi.org/10.5937/scriptamed54-44663 (Scopus) 10. Кеца О.В., Макачук С.С., Марченко М.М. (2022). Біохімічні маркери функціонального стану гепатобіліарної системи в сироватці крові щурів за дії бензоату натрію та аскорбінової кислоти. <i>Фізіологічний журнал</i>, 68(6), 73–79. http://doi.org/10.15407/fz68.06.073 (Scopus) 11. Чебан Л.М., Щербаков А.Б., Жолобак Н.М., Марченко М.М. (2022). Специфіка змін ключових показників продуктивності зелених водоростей родини Scenedesmaceae під впливом церію. <i>Nova Biotechnologica et Chimica</i>, 21(2), 954-963. http://doi.org/10.36547/nbc.954 (Scopus)	
Чорней Ілля Ілліч	Завідувач кафедри ботаніки, лісового і садово-паркового господарства, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	Чернівецький державний університет, ИВ-1 № 095246, 21.06.1984 спеціальність «Біологія», Біолог. Викладач біології і хімії	Доктор біологічних наук, 03.00.05 – ботаніка ДД № 007764, 18.11.2009 Професор кафедри ботаніки та охорони природи 12ПР № 07153, 01.07.2011 Тема дисертації «Флора Чивчино-Гринявських гір (Українські Карпати)»	38 р.	<i>Виконання Ліцензійних умов (пункт 38): 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19.</i> Відмінник освіти України. Нагороджений Почесними грамотами Міністра освіти і науки України, Міністра охорони навколишнього природного середовища України, Чернівецької облдержадміністрації. Експерт МОН України для проведення наукової та науково-технічної експертизи об'єктів експертизи у сфері наукової та науково-технічної діяльності за науковим напрямом “Біологія та основи здоров'я”. Член Національної комісії з питань Червоної книги України. Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій: - Д 26.211.01 за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка (Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України). Член редколегії 2-х наукових фахових видань: Українського ботанічного журналу (Scopus) та Наукового вісника Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи) (категорія Б). Голова Чернівецького відділення Українського ботанічного товариства. Керівник 4-х захищених кандидатських дисертацій і	Тернопільський національний педуніверситет ім. Володимира Гнатюка (довідка №56-33 від 06.03.2025). ТОВ «Академія цифрового розвитку» (дистанційний формат), «Академія ІІІ для освітян 2.0 від Google», (№ АІАFЕC2-

				консультант І захищеної докторської дисертації. З 2016 року був керівником 4-х НДР які виконувались за фінансової підтримки МОН України і Державного фонду фундаментальних досліджень. Як експерт з біорізноманіття приймав участь в реалізації 7 міжнародних проектів . Автор і співавтор наукових обґрунтувань і проектів організації території 4-х національних природних парків: Верховинський, Вижницький, Черемоський, Хотинський. Ініціатор і співавтор наукових обґрунтувань створення 8-ми об'єктів Смарагдової мережі в Україні. Співавтор 3-го видання Червоної книги України. Автор понад 300 публікацій, серед них 11 монографій. H index (Scopus) = 5. 1. Roleček, J., Dřevojan, P., Hájková, P., Willner, W., Janišová, M., Lengyel, A., Chorney, I., Kuzemko, A., Goia, I., Vassilev, K. and Hájek, M. (2025). Peri-Carpathian forest-steppe grasslands: distribution, indicator species and extreme species richness. <i>Journal of Biogeography</i>, 52(3), 712-721 https://doi.org/10.1111/jbi.15069 Online ISSN:1365-2699) (2023 – Q1) 2. Buzhdygan, O., Baldauf, S., Borovyk, D., Vynokurov, D., Ladouceur, E., Chusova, O., Iemelianova, S., Budzhak, V., Tietjen, B., Bezrodnova, O., Bezsmertna, O., Chorney, I., Dembicz, I., Dengler, J., Didukh, Y., Janišová, M., Khodosovtsev, O., Kucher, O., Moysiienko, I., Tokariuk, A., Vasheniak, I., Yavorska, O., Chase, J. and Kuzemko, A. (2025), Scale-Dependent Effects of Plant Diversity Drivers Across Different Grassland Habitats in Ukraine. <i>Ecology and Evolution</i>, 15, e70941. https://doi.org/10.1002/ece3.70941 (Q2) 3. Tassenkevich, L., Skrypec, K., Seniv, M., Walas, L., Marcysiak, K., Chorney, I., Tokariuk, A., Boratyński, A. (2025). Biodiversity of high-mountain woody plants in the Eastern Carpathians in Ukraine continuation. <i>Dendrobiology</i>, 94, 22–45. https://doi.org/10.12657/denbio.094.002 (Q2) 4. Tynkevich, Y. O., Cherkazianova, A. S., Chorney, I. I., Panchuk, I. I., & Volkov, R. A. (2025). Genetic polymorphism of invasive species of knotweed (<i>Reynoutria</i>) assessed by the matK and rpl32-trnL (UAG) regions of chloroplast DNA. <i>Cytology and Genetics</i>, 59 (3), 259-269. https://link.springer.com/article/10.3103/S0095452725030089 (Q3) 5. Janišová, M., Magnes, M., Bojko, I., Borsukevych, L. M., Budzhak,	9904, 02.12 2025, протокол Вченої ради ННІБХБ від 19.12.2025).

				V. V., Chorney, I., Iuga, A., Ivaşcu, C. M., Kish, R., Kuzemko, A., Palpurina, S., Skokanová, K., Širka, P., Tokaryuk, A., & Dayneko, P. (2024). Agricultural legacy shapes plant diversity patterns in mountain grasslands of Maramureş and Bukovina: A cross-border perspective (Ukraine, Romania). <i>People and Nature</i>, 6, 2283–2299. https://doi.org/10.1002/pan3.10698 Online ISSN:2575-8314; (2023 – Q1) 6. Didukh Y., Chorney I., Budzhak V., Vasheniak I., Bezsmertna O., Gleb R. & Nyporko S. (2023). Rare shady chasmophytic habitat communities (8210) in Ukraine. <i>Hacquetia</i>, 22(2), 143–160. https://doi.org/10.2478/hacq-2022-0022 (Q3) 7. Природоохоронні території європейського значення в Україні [укр. та англ. мов.] / за ред. Василюка О., Колодежної В., Куземко А. Авторський колектив: Василюк О., Колодежна В., Куземко А., Мойсієнко І., Драпалюк А., Petr Roth, Безсмертна О., Темченко Є., Ходосовцев О., Скільський І., Чорней І., Панченко С., Романов П., Лисенко Р., Москаленко Ю., Бронсков О., Скоробогатов В., Драбинюк Г., Оліяр Г., Демченко В., Вітер С., Артамонов В., Пархоменко В., Резнік О., Брусенцова Н., Франчук М., Дребет М., Шаповал В., Клетьонкін В., Марущак О., Варуха А., Гаврилюк М., Львівська Л. – Чернівці : Друк Арт, 2026. – 432 с. https://uncg.org.ua/wp-content/uploads/2026/02/pryrodooh-ter-evrop-znachennia-emerald_ua_web2ms.pdf 8. Атлас трав'яних біотопів України / за заг. ред. А.А. Куземко. Авторський колектив: Куземко Ф.Ф., Буджак В.В., Ифшеник Ю.А., Винокуров Д.С., Дідух Я.П., Дзюба Т.П. Ємельянова С.М., Кучер О.О., Мойсієнко І.І., Токарюк А.І., Ходосовцев О.Є., Чорней І.І., Чусова О.О., Шаповал В.В., Ширяєва Д.В., Балашов І.О., Брусенцова Н.О., Василюк О.В., – Чернівці : Друк Арт, 2022. – 244 с.: іл. ISBN 978-617-7849-93-2 https://www.researchgate.net/publication/369013841_Atlas_trav'iani_biotopiv_Ukraini_comp 9. Onyshchenko V.A., Mosyakin S.L., Korotchenko I.A., Danylyk I.M., Burlaka M.D., Fedoronchuk M.M., Chorney I.I., Kish R.Ya., Olshanskyi I.H., Shiyan N.M., Zhygalova S.L., Tymchenko I.A., Kolomiychuk V.P., Novikov A.V., Boiko G.V., Shevera M.V., Protopopova V.V. IUCN Red List categories of vascular plant species of the Ukrainian flora / ed. by V.A. Onyshchenko. – Kyiv: FOP Hulieva V.M., 2022. 198 p. (ISBN 978-617-7901-63-0)

					https://www.researchgate.net/publication/361310288_IUCN_Red_List_categories_of_vascular_plant_species_of_the_Ukrainian_flora	
Шелифіст Антоніна Євгенівна	Доцент кафедри молекулярної генетики та біотехнології	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, РВ №723129, 24.06.1987 «Біологія» Біолог, викладач біології та хімії	Кандидат біологічних наук, 03.00.04 – біохімія ДК № 006593 12.04.2000 Доцент кафедри біохімії 02 ДЦ № 014874, 16.06.2005 Тема дисертації «Молекулярно-біохімічна характеристика видів підроду <i>Prunoideae</i> Foske» ДК №006593	34 р.	<i>Виконання Ліцензійних умов (пункт 38): 1, 3,4,8,12, 14,15,19.</i> Автор біля 90 наукових праць, з яких понад 30 статей у фахових виданнях, 1 монографія, 7 навчально-методичних посібників, 4 охоронних документи на винаходи (корисні моделі). Проведення 11-го Регіонального семінару «Підвищення обізнаності та освіти з біобезпеки та біозахисту в Україні» у рамках 2-го освітнього модуля британо-українського партнерського Проекту Р633 «Освіта та поширення знань в Україні». Індивідуальний індекс Гірша (Scopus) 3. Співавтор однієї монографії та чотирьох патентів. Член разової спеціалізованої ради ДФ 76.051.035 із захисту дисертації доктора філософії за спеціальністю 091 Біологія. (Чернівці, 2023). https://www.chnu.edu.ua/media/iuakok3p/340-roshka.pdf Член журі конкурсу-захисту НДР учнів-членів МАНУ (2023-2026), член журі II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів БМАНУМ (2023-2026), член журі I та II обласних конкурсів інноваційних проєктів учнівської та студентської молоді в Чернівецькій області «IDEAS OF YOUNG PEOPLE» (2024, 2025). Керівник магістерських робіт. 1. Tynkevich, Y.O., Shelyfist, A.E., Cherevatov, O.V. et al. (2026). Application of the Chloroplast DNA rpl32-trnL(UAG) Region for Genetic Barcoding of Invasive Species of the Genus <i>Galinsoga</i>. <i>Cytol. Genet.</i> 60, 145–153. https://doi.org/10.3103/S0095452726020106 (Q3). 2. Tynkevich Y.O., Blyzniuk K.G., Ivanovych Y.I., Roshka N.M., Tokaryuk A.I., Shelyfist A.Y., & Volkov R.A. (2025). Genetic diversity of Ukrainian populations of invasive species of the genus <i>Galinsoga</i> assessed by ISSR-markers. <i>Cytology and Genetics</i>, 59(1), 11–23. https://www.doi.org/10.3103/S0095452725010141 (Q3). 3. Tynkevich, Y. O., Yakobyshe, D. V., Cherkazianova, A. S., Shelyfist, A. Y., & Volkov, R. A. (2024). Intragenomic polymorphism of the ITS1-5.8 S-ITS2 region in invasive species of the genus <i>Reynoutria</i>. <i>Cytology and Genetics</i>, 58(6), 536-546. https://doi.org/10.3103/S0095452724060112 (Q3).	1. Відділ генетики клітинних популяцій Інституту молекулярної біології і генетики НАН України (довідка №109/169-16 від 24.03.2023). 2. Державне підприємство «Чернівецький регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації» (довідка №50/03-2 від 01.03.2023). 3. Приватне акціонерне товариство по виробництву інсулінів «Індар» (ПрАТ «Індар»), (довідка № 15.05-12-04.01/589 від 10.05.2023).

					4. Tynkevich, Y.O., Boychuk, S.V., Shelyfist, A.Y., Chorney, I.I., & Volkov, R.A. (2023). Molecular phylogeny and genetic diversity of Carpathian members of the genus <i>Muscari</i> inferred from plastid DNA sequences. <i>Cytology and Genetics</i>, 57(5), 387-398. https://doi.org/10.3103/S0095452723050079 (Q3). 5. Tynkevich Y.O., Shelyfist A.Y., Kozub L.V., Hemleben V., Panchuk I.I., & Volkov R.A. (2022). 5S Ribosomal DNA of genus <i>Solanum</i>: molecular organization, evolution, and taxonomy. <i>Frontiers in Plant Science</i>, 13, 852406 (Q1). https://doi.org/10.3389/fpls.2022.994380	
Бабина Альона Ігорівна (внутрішній стейкхолдер)	Аспірантка кафедри молекулярної генетики та біотехнології	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, М18 №011790, 31.01.2018 «014.05 Середня освіта (Біологія)» освітня програма “Біологія” Біолог, викладач біології та хімії	Здобувач наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія Термін навчання з «15» вересня 2024р. по «14» вересня 2028 Тема дисертації «Рибосомна ДНК як молекулярний маркер у покритонасінних рослин»	6 міс., аспірантка другого року навчання	1. Бабина А. І., Тинкевич Ю. О., Волков Р. А. (2025). Молекулярна організація 35S рДНК у <i>Petunia hybrida</i>. <i>Тези доп. XX міжнародної конференції Чаргафські читання, Чернівці, 27–30 жовтня, 2025</i>, С. 33-34. 2. Бабина А. І., Тинкевич Ю. О., (2026). Структурна організація IGS 35S рДНК у <i>Solanum cleistogatum</i>. <i>Тези доп. VI конференції молодих учених «Біологія рослин і біотехнологія», 18-19 травня 2026 р. м. Київ, Україна.</i>	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, М18 №011790, 31.01.2018 «014.05 Середня освіта (Біологія)» освітня програма “Біологія” Біолог, викладач біології та хімії
Кунах Віктор Анатолійович (зовнішній стейкхолдер)	Завідувач відділу генетики клітинних популяцій Інституту молекулярної біології і генетики НАНУ	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, СВ № 318091 25.06.1969 спеціальність «Біологія» «Біолог-генетик, учитель біології і хімії»	Доктор біологічних наук 03.00.15 – генетика (091 Біологія) Тема дисертації «Мінливість і добір у популяціях культивованих клітин рослин» ДТ №000544 15.09.1989 Професор за спеціальністю	57	Автор понад 500 наукових праць, у т.ч. 9 монографій видавництва Шпрінгер, підручника «Біотехнологія рослин», восьми інших монографій і підручників, понад 30 статей у провідних зарубіжних журналах з імпаکت-фактором, 43 авторських свідоцтв і патентів на винаходи. Індивідуальний індекс Гірша (Scopus) 12, загальна кількість статей у Scopus – 119, кількість цитувань у Scopus – 564. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2005), лауреат премій НАН України ім. В.Я. Юр’єва (2002), ім. М.Г. Холодного (2007) та ім. С.М. Гершензона (2014), нагороджений двома медалями СРСР, срібною і двома бронзовими медалями ВДНГ СРСР (1986, 1987, 1988), пам’ятною відзнакою на честь 100-річчя Національної академії наук України (2018). Відзнака НАН України "За наукові досягнення" (2021).	

			03.00.15 – генетика ПР № 000960 14.04.1993 Член-кореспондент Національної академії наук України 1997	Керівник і співвиконавець досліджень у рамках Державної цільової науково-технічної програми досліджень в Антарктиці на 2011-2020 р.р., які проводяться у рамках міжнародного співробітництва з ученими США, Великої Британії, Німеччини, Росії, Польщі, Туреччини та ін. країн. Заступник голови спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій при ІМБГ, президент Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова, член Німецького товариства полярних дослідників, Міжакадемічної комісії з питань сучасної біотехнології, Міжвідомчої наукової ради НАН України та НААН України з проблем агропромислового комплексу, головний редактор журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів», збірника наукових праць «Фактори експериментальної еволюції організмів». член редколегій міжнародних наукових журналів, зокрема «Proc. Latvian Acad. Sci.», «Biopolymers and Cell», «Цитология и генетика» (Cytology and Genetics), “Biotechnologia Acta” та ін., з 2003 р. голова Наукового і Організаційного комітетів щорічних міжнародних конференцій «Фактори експериментальної еволюції організмів». Науковий керівник 20 кандидатських та 5 докторських дисертацій. - Mishchenko, A.M., Andreev, I.O., Hryshchenko, N.V., ... & Kunakh V. A. (2026). Assessment of the informativeness of SSR markers for the identification and differentiation of ukrainian hazelnut varieties. <i>Cytol. Genet.</i>, 60, 136–144. https://doi.org/10.3103/S0095452726020064 - Bublyk, O.M., Andreev, I.O., Mel'nyk, V.M., & Kunakh V. A. (2025). Stress-induced transcription factor DaDREB2B in <i>Deschampsia antarctica</i>: potential implications of gene polymorphisms and alternative transcripts. <i>Polar Biol</i>, 48, 70 https://doi.org/10.1007/s00300-025-03385-7 - Maiula T. G., Yarmoliuk S. M., Konvaliuk I. I., & Kunakh V. A. (2025). <i>In silico</i> prediction of neuroprotective properties of natural compounds using <i>Scutellaria baicalensis</i> as an example. <i>Biopolym. Cell.</i>, 41(2), 139-149. https://doi.org/10.7124/bc.000B18 - Twardovska, M.O., Alkhimova, O.G. & Kunakh, V.A. (2025). Physical mapping of 5S and 45S rDNA sequences by FISH in species of the genus <i>Iris</i> L. <i>Cytol. Genet.</i>, 59, 179–185	

				https://doi.org/10.3103/S0095452725020100 5. Mishchenko A.M., Andreev I.O., & Kunakh V.A. (2025). Assessment of the informativeness of iPBS markers for identification and differentiation of Ukrainian hazelnut varieties. <i>Biopolymers & Cell</i>, 4(41), 266-274. http://dx.doi.org/10.7124/bc.000B2A 6. Kunakh, V. A., Konvalyuk, I. I., Mozhylevska, L. P., Bieda, O. A., Twardovska, M. O., Andreev, I. O., & Yarmolyuk, S. M.. (2023). Comprehensive study of hormone-independent highly productive strain of <i>Rauwolfia serpentina</i> tissue culture as a source of indole alkaloids. <i>Biopolymers and Cell</i>, 39(4), 283–298 https://doi.org/10.7124/bc.000AA7 7. Andreev, I.O., Mel'nyk, V.M., Parnikoza, I.Y., & Kunakh V. A. (2023). Molecular Organization and Intragenomic Variability of Intergenic Spacer of 5S rRNA Genes in <i>Colobanthus quitensis</i>. <i>Cytol. Genet.</i>, 57, 399–405. https://doi.org/10.3103/S0095452723050018 8. Poronnik O., Twardovska M., Kunakh V., Andreev I., Drobyk N., Navrotska D., et al. (2023). Development, integrative study and research prospects of <i>Deschampsia antarctica</i> collection. Polish Polar Research, 41-68. doi:10.24425/ppr.2023.144537	